

תורה מן השמיים
 "Connect the Dots"
 הרב מואיז נבון

במדבר ג (לט) כִּלְפָקוּדֵי הַלְוִיִּם אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל פִּי יְקֹזֵק לְמִשְׁפַּחְתָּם כְּלִזְכָּר מִבְּרִית־וְעִמְלָה שְׁנֵי־וָעֶשְׂרִים אֶלֶף: ס

מסכתות קטנות מסכת אבות דרבי נתן נוסחא א פרק לד - ויקרא חמשה עשר
 עשר (פעמים מופיעות) נקודות בתורה אלו הן: ישפטו ה' ביני וביניך (בראשית ט"ז ה') נקוד על י' שבבייניך מלמד שלא אמרה לו אלא על הגר. ויש אומרים על המטילין מריבה ביני וביניך. [כיוצא בן] ויאמרו אליו איה שרה (שם י"ח ט"ז) נקוד על אי"ו (שבאליו מלמד) שידועין בה ומבקרין אחריה. [כיוצא בו ולא ידע] בשכבה ובקו"מה (שם י"ט ל"ג) נקוד על וי"ו שבקומה הראשון מלמד שלא הרגיש אלא בעמידתה של צעירה. כיוצא בו וירץ עשו לקראתו ויחבקהו ויפול על צואריו וישק"הו (שם ל"ג ד') כולו נקוד מלמד שלא נשקו באמת. רבי שמעון בן אלעזר אומר נשיקה זו של אמת וכולן אינן לאמת. כיוצא בו וילכו אחיו לרעות אי"ת צאן אביהם בשכם (שם ל"ז י"ב) נקוד על אי"ת מלמד שלא לרעות הצאן הלכו אלא לאכול ולשתות ולהתפתות. כיוצא בו "כל פקודי הלוים אשר פקד משה ואהר"ן" (במדבר ג' ל"ט) נקוד על אהר"ן, למה? **מלמד** שלא היה אהר"ן מן המנין. [ר"ל במנין של השנים ועשרים אלף של הלוים, וי"ל הטעם משום כבודו, שחשוב ונמנה לעצמו - תורה תמימה הערות במדבר פרק ג הערה יד:] כיוצא בו או בדרך רחוקה (שם ט"ז י"ז) נקוד על ה' שברחוקה מלמד שלא היתה דרך רחוקה אלא מן אסקופת עזרה ולחוף. כיוצא בו ונשים עד נופת אש"ר עד מידבא (שם כ"א ל') נקוד על רי"ש שבאשר למה מלמד שהחריבו האומות ולא החריבו המדינות. [כיוצא בו] ועשרון עשרו"ן (שם כ"ט ט"ו) של יום טוב הראשון של חג הסוכות נקוד עשרו"ן בוי"ו למה מלמד שלא יהא שם אלא עשרון אחד. כיוצא בו הנסתרות לה' אלהינו והנגלות לני"ו ולבנינו (דברים כ"ט כ"ח). נקוד על לני"ו ולבנינו ועל ע"י שבעד. למה אלא כך אמר עזרא אם יבא אליהו ויאמר לי "מפני מה כתבת כך?" אומר אני לו "כבר נקדתי עליהן." ואם אומר לי "יפה כתבת!" אעבור נקודה מעליהן [ז"א אסיר את הנקודה]:

ד"ר יוסף עופר, המחלקה לתנ"ך, פרשת נצבים וילך, תשס"ו

את שימושן של נקודות כסימן מחיקה בעת העתיקה ניתן לראות, למשל, במגילת ישעיהו השלמה ומגילות מדבר יהודה וגם בכתבי-יד מימי הביניים.

פירוש המשנה לרמב"ם מסכת סנהדרין פרק י

והיסוד השמיני הוא **תורה מן השמים**. והוא, שנאמין שכל התורה הזו הנמצאת בידינו היום הזה היא התורה שניתנה למשה, ושהיא כולה מפי הגבורה, כלומר שהגיעה עליו כולה מאת ה' הגעה שקורים אותה על דרך ההשאלה דבור, ואין יודע איכות אותה ההגעה אלא הוא עליו השלום אשר הגיעה אליו, ושהוא במעלת לבלר שקורין לפניו והוא כותב כולה תאריכיה וספוריה ומצותיה, וכך נקרא מחוקק. ואין הבדל בין "ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען", "יושם אשתו מהיטבאל בת מטרד", או אנכי ה', ושמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, הכל מפי הגבורה והכל תורת ה' תמימה טהורה קדושה אמת. ... וזהו ענין אין תורה מן השמים, אמרו [חז"ל (סנה' צ.)] שהוא האומר שכל התורה כולה מפי הקדוש ברוך הוא חוץ מפסוק אחד שלא אמרו הקדוש ברוך הוא אלא משה מפי עצמו וזה הוא כי דבר ה' בזה - יתעלה ה' ממה שאומרים הכופרים - **אלא כל אות שבה יש בה חכמות ונפלאות למי שהבינו ה'**, ולא תושג תכלית חכמתה, ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים. ...

רמב"ם הלכות תשובה פרק ג הלכה ח

... שלשה הן הכופרים בתורה: האומר שאין התורה מעם ה' אפילו פסוק אחד **אפילו תיבה אחת** אם אמר משה אמרו מפי עצמו הרי זה כופר בתורה, וכן הכופר בפרושה והוא תורה שבעל פה והמכחיש מגידיה כגון צדוק ובייתוס, והאומר שהבורא החליף מצוה זו במצוה אחרת וכבר בטלה תורה זו אף על פי שהיא היתה מעם ה' כגון ההגרים כל אחד משלשה אלו כופר בתורה.

... וכאשר יהיו קיימים לאדם כל היסודות הללו ואמונתו בהם אמתית, הרי הוא נכנס בכלל **ישראל**, וחובה לאהבו ולחמול עליו וכל מה שצוה ה' אותנו זה על זה מן האהבה והאחווה, ואפילו עשה מה שיכול להיות מן העבירות מחמת תאוותו והתגברות יצרו הרע, הרי הוא נענש לפי גודל מריו **ויש לו חלק**, והוא מפושעי ישראל. וכאשר יפקפק אדם ביסוד מאלו היסודות הרי זה יצא מן הכלל וכבר בעיקר ונקרא מין ואפיקורוס וקוצץ בנטיעות, וחובה לשנותו ולהשמידו ועליו הוא אומר הלא משנאיך ה' אשנא וכי' ...

רמב"ם הלכות ממרים פרק ג הלכה ב

מאחר שנתפרסם שהוא כופר בתורה שבעל פה [מורידין אותו] ולא מעלין והרי הוא כשאר כל האפיקורוסין והאומרין אין תורה מן השמים והמוסרין והמומרין, שכל אלו אינם בכלל ישראל ואין צריך לא לעדים ולא התראה ולא דיינים [אלא כל ההורג אחד מהן עשה מצוה גדולה והסיר המכשול].

